

Datum: 2020-04-28
Handläggare: Birgitta Strandin
Direktnr:
Diariennr: 2020.150 VON

Vård- och omsorgsnämnden

Förändring av egenavgift vid färdtjänstresor

Ärendebeskrivning

Kommunens uppdrag

Kommunens uppdrag framgår av Lag (1997:736) om färdtjänst.

3 § Varje kommun ansvarar, såvitt gäller kommuninvånarna, för att färdtjänst av god kvalitet anordnas inom kommunen och, om det finns särskilda skäl, mellan kommunen och en annan kommun. En kommun får för sina kommuninvånare anordna färdtjänst också i eller mellan andra kommuner.

Den kostnad resenären betalar för sina färdtjänstresor kallas egenavgift.

Egenavgiften vid färdtjänstresa grundar sig på Västtrafik AB:s kollektivtrafiktaxa (baspris) med ett påslag om 50 procent. I dag är egenavgiften 55 kr i Alingsås tätort och 78 kr i Alingsås övrigt. Kollektivtrafiknämnden i Västra Götalandsregionen har beslutat om att inrätta tre zoner i den allmänna kollektivtrafiken med start November 2020. Beräkningen av baspris kommer i och med ändringen till tre zoner att försvinna. I Västra Götalandsregionen finns idag 49 zoner. Inom färdtjänsten är varje kommun en avgiftszon och varje kommun fattar beslut om egna färdtjänstavgifter. Färdtjänstlagens grund är att tillhandahålla resor inom den egna kommunen.

Om Alingsås kommun fortsätter att följa Kollektivtrafiknämndens beslut om att införa tre zoner innebär det att en färdtjänstresa på fem kilometer och som passerar två zoner blir dyrare än en resa på 120 kilometer som inte passerar någon zongräns. För kommunen kan det innebära en ökad kostnad till följd av att resenären väljer långa resor framför korta resor. Kommunen kommer då att få högre transportkostnad till Västtrafik och mindre intäkt av egenavgifter till kommunen.

Beredning

För att arbeta för en samordning av färdtjänstavgifter mellan kommunerna har en arbetsgrupp tillsatts, Framtidsgruppen. Den består av handläggare från olika kommuner i regionen samt representanter från Västtrafik. Framtidsgruppens syfte och mål har bland annat varit att enas om ny avgiftsmodell samt beskriva konsekvenser hur förändringen av egenavgifter kommer att fungera i och med Västtrafiks övergång till tre zoner november 2020.

Kommunen beslutar vilken avgift som ska tas ut av resenären vid färdtjänstresa, en så kallad egenavgift. Inom den allmänna kollektivtrafiken är Göteborg navet då det är samlingspunkt för Västra Götalandsregionen. Varje kommun är ansvarig för att tillhandahålla färdtjänst för sina invånare. Två förslag på avgiftsmodell är framtagna och beroende på vilken modell kommunen väljer kommer kostnaden både för kommunen och resenären att skilja sig åt beroende på vart resenären bor och vilket

resmönster resenären har. Kollektivtrafiknämnden har inte i sitt beslut tagit hänsyn till detta vid beräkning av färdtjänstresor.

Förslag

Förslag ett:

Framtidsgruppens förslag är att införa avståndsbaserade egenavgifter (se bilaga 1). Förslaget kan innebära att längre resor blir billigare än tidigare och korta resor i vissa fall blir dyrare. Resenärer som bor i utkanten av kommunen till exempel Sollebrunn (se bilaga 1) vars egenavgift i befintlig mall är 78 kr, gällande resor in till Alingsås centrum. Enligt förslag kommer samma resa kosta 104 kr. Framtidsgruppens förslag främjar längre resor istället för korta resor, vilket inte gynnar kommunens ekonomi och miljö.

Förslag två:

Nuvarande system för egenavgiftsberäkningen (se bilaga 2) innebär att resor inom kommunen främjas. Egenavgiften blir högre då man reser utanför kommungränsen.

Förvaltningen ska värna om kommunens invånare och kommunens lokala serviceutbud samt om vår miljö genom att inte uppmuntra längre resor. Nuvarande avgiftssystem innebär att egenavgift baseras på kontantpris för en enkelbiljett inom respektive zon, plus påslag med 50 procent. Avgiften räknas upp med index årligen. Eftersom egenavgiften består av olika delar föreslår förvaltningen en uppräkningsmodell enligt nedan. Uppräkningsmodellen har tidigare använts av Västtrafik.

Indextyp		Andel %
Personal	LCI Labour Cost Index för arbetare (preliminärt), privat sektor (LCI arb) efter näringsgren SNI 2007, B-S samtliga branscher exkl. jordbruk, förvärvsarbete i hushåll, internationella organisationer	60%
Fordon	Prisindex för inhemsk tillgång (ITPI), efter produktgrupp SPIN 2007, 29-30 exkl. 29.31, 30.1 & 30.4 Transportmedel utom fartyg och båtar	15%
Drivmedel	PPI, Prisindex i producent- och importled, Prisindex för dieselolja	15%
Konsumentprisindex	KPI	10%

Ekonomisk bedömning

-

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämndens förslag till kommunfullmäktige att behålla nuvarande egenavgifter enligt förslag två (se bilaga 2) med uppräkningsmodell årligen enligt index enligt ovanstående tabell.

Beslutet ska skickas till
Kommunfullmäktige

Anita Hedström
förvaltningschef

Birgitta Strandin
Avdelningschef Myndighet